

LEPAKKOKOHDE 17/03

KOHDEKUVAUS

SIJAINTI: Alue alkaa Tamminiemen rannasta, ja käsittää Itäisen Pukkisaaren ja koko Seurasaaren.

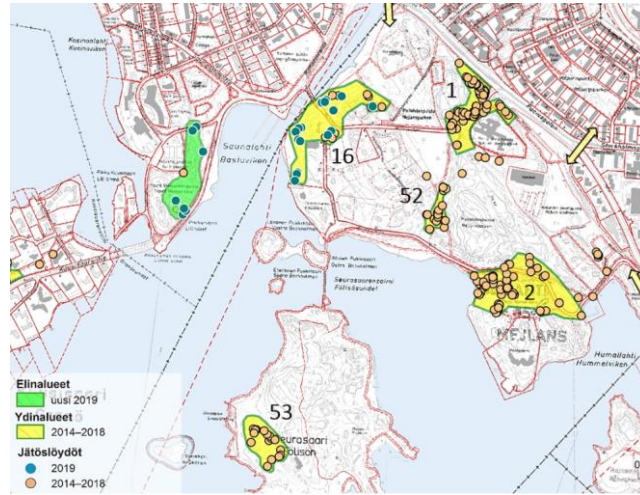
KUVAUS: Alue on metsäinen saari, jossa on joka puolella lahtia. Vaikka tuuli puhaltaisi miltä suunnalta tahansa, sieltä löytyy suojaisia saalistuspaikkoja. Puolet saaresta on ulkoilmamuseona, jonka vanhat asumattomat rakennukset tarjoavat lepakoille erinomaisia piilopaikkoja. Saarella on todennäköisesti useampi lepakkokolonia.

LAJIT: Pohjanlepakko, vesisiippa, viikisiipat, korvayökkö, pikkulepakko, vaivaislepakko, kimolepakko, isolepakko

Uutena lajina vuoden 2009 kartoituksessa havaittiin isolepakko. Vuonna 2009 kimolepakkoa ei havaittu (vertailu vuoden 2003 kartoitukseen).

LISÄTIEDOT: Seurasaaren itäiset ja eteläiset alueet ovat eniten lepakoiden käytössä. Osa alueen lepakkolajeista on muuttavia. Yrjö Siivonen havaitsi Seurasaarella ensimmäiset pikkulepakot kesällä 2001, vaivaislepakot kesällä 2002 ja kimolepakon kesällä 2003. Muuttavat lepakot ovat Seurasaarella vain toukokuusta syyskuuhun. Talvehtivista lepakoista on Seurasaarella vain kahvilanpitäjän tekemä havainto talvelta 2003. Joulukuussa 2003 yksittäinen lepakko oli tullut todennäköisesti tuuletuskanavasta ravintolan sisätiloihin. Vuoden 2009 kartoituksessa ei saarelta löydetty talvehtivia lepakoita.

Valaistusta ei saarella tulisi lisätä. Saarella on suhteellisen paljon valaistuja polkuja. Valaistus, yhdistettynä metsänhoitotoimenpiteistä johtuvaan uuteen valoisampaan ympäristöön, olivat vuonna 2009 monilla alueilla muuttaneet olosuhteet liian valoisiksi lepakoille. Kirkko oli kirkkaasti valaistu öisin. Jos valaistusta käytetään, tulisi sitä olla harvakseltaan. Kaikki valaistus tulisi olla kohdistettu alaspäin sinne, missä valoa tarvitaan. Tunnelmavalaisusta tulisi käyttää säästeliäästi.

Kuva: Liito-oravan ydinalueet ja jätösten löytöpaikat Meilahdessa ja Seurasaaressa. Keltaisilla nuolilla on merkitty mahdolliset kulkuyhteydet Paciuksenkadun yli sekä Meilahdesta etelään. Keväällä 2019 tarkistettiin vain läntinen esiintymä (nro 16), joka oli edellisenä keväänä autiona. Kohteesta nro 52 saatiin ilmoitus pesäpuusta

LIITO-ORAVAN YDINALUE 16/2016 KOHDEKuvaus

Meilahden ja Seurasaaren kohteiden 1, 2, 6, 52 ja 53 yhteinen kuvailuteksti.

Varhaisin liito-oravahavainto Meilahden niemestä (Vähä-Meilahti) on keväältä 2013. Vähä-Meilahtea luonnehtivat vanhan huvila-asutuksen lisäksi kookkaiden puistopuiden muodostamat metsiköt ja pihat, rantojen suuret tervalepät sekä niemen keskellä oleva kallioharjanne, jonka rinteillä kasvaa paikoin vanhaa kuusimetsää. Alueelta on tiedossa neljä liito-oravan ydinaluetta, joista jokaisesta on löydetty ainakin yksi pesäpuu. Keväällä 2014 jätöksiä ja pesäpuita todettiin Meilahdentien ympäristössä (nro 1) ja Maila Talvion puistossa (nro 2). Molemmat alueet olivat liito-oravan käytössä edelleen keväällä 2018. Keväällä 2016 paljastui uusi elinalue länsirannalta (nro 16) ja kaksi vuotta myöhemmin toinen niemen keskiosan pienestä, vanhoja kuusia ja koivuja sekä nuorempaa lehtipuustoa kasvavasta metsiköstä (nro 52).

Länsirannan esiintymä (nro 16) vaikutti maaliskuussa 2018 autiolta. Kohde tarkistettiin uudelleen keväällä 2019, jolloin se oli jälleen liito-oravan käytössä. Jätöksiä löytyi aiempaa runsaammin ja entistä laajemmalla alueelta, joten ydinalueen rajausta laajennettiin. Liito-orava oli suosinut ruokailupuinaaan mm. taidemuseon rantapuiston kookkaita tervaleppiä (kuva 9). Jätöksiä löytyi runsaasti myös Tamminiemen aidan läheltä. Saaren keskiosan ydinalueelta (nro 52) ilmoitettiin liito-oravan käytössä oleva pesäpuu, mahdollisesti sama kuin vuotta aiemmin.

Vähä-Meilahti on metsäinen ja puuttomat alueet ovat pieniä, joten liito-oravat pääsevät helposti liikkumaan ydinalueelta toiselle. Vähä-Meilahdesta on liito-oravalle soveltuva kulkuyhteys Kuusipuiston kautta Keskuspuistoon, jossa lähin liito-orava-alue on noin kilometrin päässä. Paciuksenkadun puuton katukäytävä on tässä kohdin 60 metrin levyinen. Heikompi kulkuyhteys on Munkkiniemen sillan kohdalla, jossa puuton katualue on lähes sadan metrin levyinen. Kulkuyhteydet länteen Munkkiniemen puolelle vaikuttavat heikoilta leveähköön vesialueen vuoksi.

Seurasaaren vanhat kuusivaltaiset metsät tarkistettiin ensi kerran keväällä 2016. Metsiköt vaikuttivat liito-oravalle hyvinkin sopivilta, mutta papanoita ei näkynyt. Jätösten puuttuminen ei yllättänyt, sillä Seurasaari sijaitsee 200 metrin päässä mantereesta kahden sillan takana ja toinen silloista ylittää sadan metrin levyisen salmen. Puusta toiseen liitämällä liito-orava ei Seurasaareen pääse. Liito-oravan kulkeminen Meilahdesta Seurasaareen siltaa pitkin, uimalla tai jäitä pitkin loikkimalla on mahdollista, joten saaren metsät tarkistettiin uudelleen huhtikuussa 2018. Jätöksiä löytyikin saaren länsiosasta uimarannan ja saaren keskellä olevan ravintolarakennuksen välissä. Liito-oravan ydinalue (nro 53) on vaihtelevan ikäistä kuusta kasvavaa kangasmetsää, jota ympäröi kallioinen mäntyvaltainen metsä. Eteläpuolella on puustoa, jossa on vanhoja jalopuita. Saarta ei tarkistettu keväällä 2019.

Varhaisin liito-oravahavainto Meilahden niemestä (Vähä-Meilahti) on keväältä 2013. Vähä-Meilahtea luonnehtivat vanhan huvila-asutuksen lisäksi kookkaiden puistopuiden muodostamat metsiköt ja pihat, rantojen suuret tervalepät sekä niemen keskellä oleva kallioharjanne, jonka rinteillä kasvaa paikoin vanhaa kuusimetsää. Alueelta on tiedossa neljä liito-oravan ydinaluetta, joista jokaisesta on löydetty ainakin yksi pesäpuu. Keväällä 2014 jätöksiä ja pesäpuita todettiin Meilahdentien ympäristössä (nro 1) ja Maila Talvion puistossa (nro 2). Molemmat alueet olivat liito-oravan käytössä edelleen keväällä 2018. **Keväällä 2016 paljastui uusi elinalue länsirannalta (nro 16)** ja kaksi vuotta myöhemmin toinen niemen keskiosan pienestä, vanhoja kuusia ja koivuja sekä nuorempaa lehtipuustoa kasvavasta metsiköstä (nro 52).

Länsirannan esiintymä (nro 16) vaikutti maaliskuussa 2018 autiolta. Kohde tarkistettiin uudelleen keväällä 2019, jolloin se oli jälleen liito-oravan käytössä. Jätöksiä löytyi aiempaa runsaammin ja entistä laajemmalla alueelta, joten ydinalueen rajausta laajennettiin. Liito-orava oli suosinut ruokailupuinaaan mm. taidemuseon rantapuiston kookkaita tervaleppiä (kuva 9). Jätöksiä löytyi runsaasti myös Tamminiemen aidan läheltä. Saaren keskiosan ydinalueelta (nro 52) ilmoitettiin liito-oravan käytössä oleva pesäpuu, mahdollisesti sama kuin vuotta aiemmin. Vähä-Meilahti on metsäinen ja puuttomat alueet ovat pieniä, joten liito-oravat pääsevät helposti liikkumaan ydinalueelta toiselle. Vähä-Meilahdesta on liito-oravalle soveltuva kulkuyhteys Kuusipuiston kautta Keskuspuistoon, jossa lähin liito-orava-alue on noin kilometrin päässä. Paciuksenkadun puuton katukäytävä on tässä kohdin 60 metrin levyinen. Heikompi kulkuyhteys on Munkkiniemen sillan kohdalla, jossa puuton katualue on lähes sadan metrin levyinen. Kulkuyhteydet länteen Munkkiniemen puolelle vaikuttavat heikoilta leveähköön vesialueen vuoksi.

Seurasaaren vanhat kuusivaltaiset metsät tarkistettiin ensi kerran keväällä 2016. Metsiköt vaikuttivat liito-oravalle hyvinkin sopivilta, mutta papanoita ei näkynyt. Jätösten puuttuminen ei yllättänyt, sillä Seurasaari sijaitsee 200 metrin päässä mantereesta kahden sillan takana ja toinen silloista ylittää sadan metrin levyisen salmen. Puusta toiseen liitämällä liito-orava ei Seurasaareen pääse. Liito-oravan kulkeminen Meilahdesta Seurasaareen siltaa pitkin, uimalla tai jäitä pitkin loikkimalla on mahdollista, joten saaren metsät tarkistettiin uudelleen huhtikuussa 2018. Jätöksiä löytyikin saaren länsiosasta uimarannan ja saaren keskellä olevan ravintolarakennuksen välissä. Liito-oravan ydinalue (nro 53) on vaihtelevan ikäistä kuusta kasvavaa kangasmetsää, jota ympäröi kallioinen mäntyvaltainen metsä. Eteläpuolella on puustoa, jossa on vanhoja jalopuita. Saarta ei tarkistettu keväällä 2019.

LUONNONMUISTOMERKKI / VIIDEN TAMMEN RYHMÄ, MEILAHTI (2)
KOHDEKUVAUS

Vuonna 2003 tehdyn mittauksen mukaan tammiryhmän suurimman puun ympärysmitta paksuimmillaan oli 332 cm ja pituus 25 metriä. Yksi tammista kasvaa aivan tiessä kiinni.

Tammet sijaitsevat Meilahdessa, Tamminiementie 3:n ja 4:n kohdalla tien molemmilla puolilla.
[Suurimman (itäisimmän) tammen mitat syksyllä 1997: tyven ympärysmitta 327 cm, ympärysmitta (1,3m) 302 cm ja pituus n. 29 m.]